Vainikaisten sukuseura ry

Jäsentiedote 3/2024

30.6.2024

Täällä Savossa päin on ollut kesän alkupuolella sekä helteitä että myös ukkosmyrskyjen aikaansaamaa tarpeellista viileyttä. Jotenkin tuntuu, että meillä on käsissä nyt paras kesä pitkiin aikoihin. Juhannusviikolla oltiin Kallaveden ylävesillä vesillä ja vierailtiin Tuovilanlahdessa. Jo nähtävyytenä pidetyn 4 km pitkän kanjonimaisen vesireitin jälkeen avautui Tuovilanlahden satama ja kylä ja näiden lisäksi vielä yksi paikallinen nähtävyys eli Korkeakoski. Kylätoimikunta oli pystyttänyt satamaan kookkaan juhannuskokon, jonka sytyttäminen haitarimusiikin säestyksellä kruunasi juhannusaaton. Tällaisia elämyksiä on mahdollista saada aivan lähiseudulta.

Wainikainen-lehti
Lehti tipahti postiluukusta kesäkuun alussa, kuten päätoimittaja Keijo Vainikainen oli luvannutkin. Lehti n:o 8 on sisällöltään monipuolinen ja juttuja elävöittävät Keijon mainiot piirrokset. Päätoimittajan mielestä juttuja olisi tullut enemmänkin, kuin mitä tähän 32 -sivuiseen lehteen mahtui. Se on hyvä merkki meidän jäsenten aktiivisuudesta. Seuraava lehti ilmestyy taas keväällä 2025, joten sinne voidaan aloittaa panostaminen vaikka heti.

Nettisivut
Muistutan edelleen, että meidän nettisivuille Muistoja -sivustolle on ilmestynyt jo ensimmäiset jutut, joissa kerrotaan entisten nuorten kertomana tarinoita omasta lapsuudestaan ja nuoruudestaan. Osoite: henri.keinänen@uk-visio.fi

Sukukirja
Meidän rahastonhoitajamme Timo Vainikainen kertoi, että meillä on vielä varastossa n. 40 kpl sukukirjoja. Kirjan tämän päivän hinta on 40 €. Kesällä käydään paljon sukuloimassa, niin mikäpä olisi parempi lahja kuin sukukirja Vainikaiset Pohjois-Savosta.

Sukujuhla Aulangolla 2-3.8.2025
Seuraavassa hallituksen kokouksessa aletaan lyömään kiinni sukujuhlan ohjelmaa. Meillä on jo tiedossa eräs julkisuuden henkilö, joka tulee kertomaan varmasti mielenkiintoisia asioita Hämeenlinnasta ja sen historiasta. Leipuri Vainikaisen muistojen lisäksi on mm. Panssarimuseo, Sibeliuksen syntymäkoti, Hämeen Linna, Vexi Salmen nykytaiteen näyttely, Ahvenisto. Itse hotelli Aulanko ja sen lähiympäristö tuohon elokuun aikaan on nähtävyys.. Nettiosoitteet: hämeenlinna.fi aulanko@scandichotels.com
Miettikää lempikohteita ja toivomuksia voi esittää meidän hallituksen jäsenille sähköpostilla

Toivotan teille hyvää ja kaunista kesää!

Terveisin

Urkki Keinänen puh. johtaja

Ohessa kuukauden tarina:

Rannan Vainikaisten kirjeitä rintamalle ja rintamalta

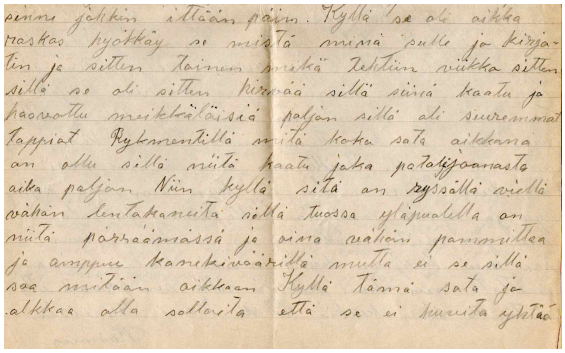
Sodan aikana kirjeet kulkivat kenttäpostissa, joka oli aloittanut toimintansa kesäkuussa vuonna 1941. Kenttäposti kuljetti kirjeitä, paketteja ja postikortteja kotiseudulta joukoille ja päinvastoin. Joukkojen osoitteet ilmaistiin peiteluvuin eli nelinumeroisella numerosarjalla. Esimerkiksi sijoituspaikkakuntia ei saanut mainita. Aluksi kirjeiden ja korttien lähettäminen oli ilmaista, mutta myöhemmin kotiseudulta lähetetyistä perittiin postimaksu. Nopeimmillaan kirje kulki parissa päivässä, mutta normaalisti, riippuen rintamatilanteesta, kesti sen kulku viikon verran. Kenttäpostikonttoreihin oli sijoitettu myös sensuuritoimintaa. Toimistolla oli oikeus tarkistaa sekä rintamalle menevää, että sieltä tulevaa kenttäpostia. Tarkastusta tehtiin kuitenkin vain

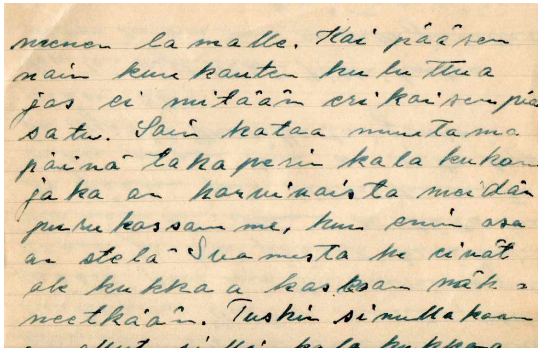
pistokokein, sillä kirjeitä oli niin valtavasti. Jos löydettiin kirjeestä jotain luvatonta, niin teksti viivattiin yli ja kirje suljettiin sensuurin liimapaperilla.
Sotilaat ja kotirintaman väki olivat saaneet jo sodan alkaessa ohjeita siitä, mitä ja miten piti kirjoittaa.
Rintamakirjeissä nousevat esille arkipäivän hankaluudet, kuten väsymys ja nälkä. Useimmissa kirjeissä kiitellään saapuneesta paketista ja esitettiin pieniä toivomuksia mitä paketti rintamalle voisi sisältää. Rintamakirjeiden sisältö muuttui täysin hyökkäyssodan alettua vuonna 1944.

Serkkuni Kirsi Vainikainen oli tehnyt löydön heidän entisen liiketalonsa Lapinlahden Radiohuolto Oy:n uumenista. Pannuhuoneen sisälaudoituksen välissä oli nippu hyvin säilyneitä Kirsin isän Tauno Vainikaisen tallentamia sota-ajan kirjeitä. Rannan sisarukset Tauno, Aatu, Aune ja Anni ovat kirjoitelleet toisilleen aktiivisesti. Veljeksistä Tauno ja Aatu ovat olleet mukana jatkosodasta lähtien. Aunen aviomies Hannes ja isäni Tauno taas vanhempina rintamamiehinä olivat mukana jo talvisodan alusta saakka. Tauno ja Anni vihittiin Lapinlahden kirkossa jatkosodan aikana 1941. Myös Hannes ja Tauno kirjoittivat rintamalta veljeksille ja toisilleen. Tauno-enoni haavoittui heti jatkosodan alkaessa eikä palanut enää rintamalle, vaan jalkansa menettäneenä häntä hoidettiin ja kuntoutettiin Härnösandissa, Ruotsissa. Isäni loukkasi myös jalkansa jo talvisodan loppuvaiheessa, mutta palasi rintamalle jatkosodassa. Aunen mies Hannes Nieminen oli rintamalla molemmissa sodissa.

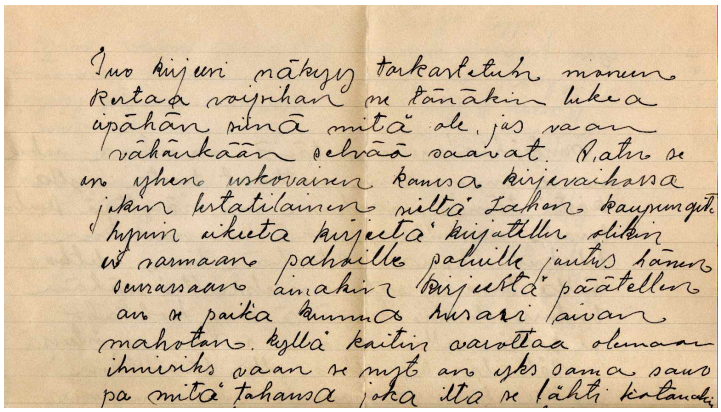
Oheisena avataan muutamien Kirsin löytämien muutamien rintamakirjeiden sisältöä.

Yhdessä kirjeessä äitini kertoo kotipuolen tapahtumista ja mainitsee samalla, että tuntuu tosi juhlavalta, kun tuore aviomies, isäni Tauno, on kotilomalla rintamalta. Eletään pääsiäispyhien aikaa vuonna 1942 ja he vierailevat pyhien aikana Alapitkällä äidin kotitilalla Rannalla. Isän loma käsittää vain pääsiäisen ja sitten hänen mielestään mennään kohti Uralin vuoria. Olo on hyvin itsevarma ja isä mielessä siintelee jo pääseminen siviiliin. Isän ja äidin kirjeet laitettiin samaan kirjekuoreen ja menemään kenttäpostikirjeenä Taunolle. Hän oli jo sodassa haavoittuneena hoidettavana Ruotsissa.
Isä kertoo kirjeessä hauskan tarinan, kun hän vei rintamalle palattuaan kalakukon. Joukkueessa oli paljon muualta kuin Savosta päin kotoisin olevia kavereita, joille kalakukosta ja sen maistamisesta tuli oikein ohjelmanumero.

Vaikka rintamakirjeitä tarkastettiin ja sensuroitiin, niin Niemisen Hannes kertoo kirjeessään isälle vuonna 1941 aidosti tapauksen, jossa he nuoren, kokemattoman joukkueenjohtajan käskystä lähtivät hyökkäämään peltoaukeaman ylitse ilman mitään taustatukea. Kärsimätön komentaja ei odottanut taustatuen saapumista, vaan johdatti miehet suoraan ryssän syliin, jolloin miehiä menetettiin huomattavasti. Tämä kaikki tapahtui korvessa. 10 km Rukajärven kauppalasta. Oli sodittu jo 3 kuukautta yhtä soittoa ja joukkueesta ei ollut jäljellä enää yhtään upseeria. Hannes kertoo selkeästi väsymyksestään ja sanoo hermojensa olevan tiukalla – sota ei huvita enää yhtään!

Rannan Vainikaisten veljeksistä nuorin eli Aatu meni jatkosotaan 19 vuoden ikäisenä. Kirje on päivätty keväällä 1942. On asemasodan vaihe ja nuoret miehet ovat takalinjoilla rakentamassa korsuja. Etulinjoille on matkaa vielä 10 km. Aatulla on paras paikka juuri vihitty kanttiini ja sen nuoret lotat. Myöhempi kirje Taunolle on jo vuoden 1944 keväältä. Aatu on odottanut, että saisi viljelyslomaa, jota myönnetään 45 vrk. Tällä kertaa ei tärpännyt, mutta lohtuna on kuitenkin vappuna annetut annosviinat. Oli tietävinään, että Rukajärvelle on tulossa Alapitkän tanhuajatyttöjä esiintymään ja Aatu oli saanut kuulla, että kotikylällä oli Tuomaskin saanut myös Aatulle tutun emännän.